

12/03/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de her yıl kömür ve doğalgaz sobası, baca ve şofbenlerden kaynaklanan sessiz ölüm olarak bilinen karbonmonoksit (CO) zehirlenmeleri nedeniyle yüzlerce vatandaşımız ölüm tehlikesi geçirirken, onlarcasının hayatını kaybettiği olaylar ve alınan önlemler tüm boyutlarıyla araştırılarak sorunun çözümüne yönelik politikaların, önlemlerin ve gerekli yasal düzenlemelerin ortaya konması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Aykan ERDEMİR
Bursa Milletvekili

GEREKÇE

Ülkelerin sosyoekonomik yapıları ve iklimsel özellikleri nedeniyle CO zehirlenmesi vakaları dünya genelinde farklı sıklıklarda meydana gelmektedir. Diğer ülkelerde yapılan çalışmalarla kıyaslandığında ülkemizde CO zehirlenmesi vakalarıyla daha sık karşılaşıldığı ve ölümle sonuçlandığı çeşitli çalışmalarla ve raporlarla ortaya konulmuştur. Alınan kısmi önlemlere rağmen 2012 yılının ilk aylarında da Türkiye'de özellikle kış aylarında yaşanan sobadan sızan CO kaynaklı ölümlerin önüne geçilememektedir. Yaşamlarını kaybedenlerin büyük bir çoğunluğu sosyoekonomik yönden toplumun alt kesimlerinden oluşmaktadır.

Sağlık Bakanlığı verileri incelendiğinde 2010 yılında toplam 10,154 kişi, yani her 100.000 kişiden yaklaşık 14'ünün CO'dan zehirlendiği tespit edilmiştir. Bu vakaların 39'u ölümle sonuçlanmıştır. CO zehirlenmesi vakalarının sıklığı %0,0137 (yaklaşık yüz binde 14), ölüm oranı ise yaklaşık on milyonda 5 kişi olarak saptanmıştır. İllere göre dağılım incelendiğinde en sık İstanbul'da olmak üzere Bursa ve Ankara'da diğer illere oranla yüksek sayıda CO zehirlenmesi vakası görülmüştür. Ölüm oranları incelendiğinde (toplam 39) en yüksek sayıda ölümlü vaka (18) Bursa'da tespit edilmiştir.

Ülkemizde CO zehirlenmeleri genellikle soba, şofben, kombi ve şömine gibi ısıtma sistemlerinde kullanılan yakıtlar nedeniyle oluşmaktadır. Ülkemizde farklı bölgelerde yapılan bazı çalışmalarda (2011) en sık zehirlenme kaynakları arasında %80 soba, %85,9 soba ve %68,3 şofben gibi sonuçlar bildirilmiştir. CO kaynağına göre vakalar incelendiğinde vakaların %46,5'inin sobadan zehirlendiği tespit edilmiştir. Ölüm vakalarının ise %46,1'i soba zehirlenmesinden kaynaklanmıştır. Kayıtlara geçen zehirlenmeler içinde ülke genelinde kömürden kaynaklı soba zehirlenmesinin önemli bir yer tuttuğu görülmektedir.

1 Ocak 2012 – 28 Şubat 2012 tarihleri arasında basına yansıyan resmi olmayan kaynaklara göre Türkiye'nin hemen her bölgesinde kömür yakılan sobalardan sızan CO gazından kaynaklı toplam 341 vaka yaşanmıştır. Bu vakalar neticesinde 276 kişi tedavi altına alınırken 65 kişi hayatını kaybetmiştir. Sadece son iki ay içinde yaşanan vaka ve vefat sayısını göz önüne alındığında son yılların zirvesine ulaşıldığı görülmektedir. İki aylık bu sürede Gaziantep'te toplam 8 kişi, Tokat'ta 5 kişi ve Konya'da 5 kişi kömür yakılan sobadan sızan CO gazından yaşamlarını kaybetmiştir.

Türkiye'de CO zehirlenmesi vakalarının kış aylarında artış göstermektedir. Kış aylarındaki artışın olası sebepleri arasında CO kaynaklarının özellikle kömürün kullanımının bu aylarda artışına paralel olarak yaşanan vakalar ve ölümlerde de artış gözlenmektedir. Coğrafi bölgelere göre vakalar değerlendirildiğinde en yüksek sayıda Marmara Bölgesinde olmak üzere, İç Anadolu ve Ege Bölgesinde zehirlenme vakalarıyla sık karşılaşılmıştır. Dolayısıyla özellikle bu bölgelere yönelik çok ciddi önlemlerin alınması gerekmektedir.

Adli Tıp Kurumu Ankara Grup Başkanlığı Morg İhtisas Dairesi'nde Ankara'da 2002-2006 yılları arasında otopsi yapılan toplam 4,539 olgunun 175'inin (yılda ortalama 35 vaka) CO zehirlenmesi sonucu öldüğü belirlenmiştir. Benzer bir çalışmada Bursa'da 5 yıllık süre içerisinde otopsi yapılan toplam 3,065 adli olgudan 99'unun (%3,2) ölüm sebebinin CO zehirlenmesi olduğu saptanmıştır.

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
1 Ayşe Medet Aksoy	Balıkesir	
2 Selahattin KAMAMETÖĞÜ	GİRESUN	
3 Ramis Topal	Amasya	
4 Ali Özgündüz	İst	
5 Mehmet S. Kesimoglu	K. Eri	
6 Recep Gürhan	Etilme	
7 Aliyaz Cimen	İzmir	
8 Mehmet İktas	Banaz	
9 Ali Rıza Öztürk	Mersin	
10 M. Volkan Canakçılı	Trabzon	
11 Bolent Teseon	Aydın	
12 İhsan Özkes	İstanbul	
13 DOĞAN ŞAFAK	NİĞDE	
14 Kadir Güneş Öztürk	İSTANBUL	
15 M. SERDAR SOYDAN	GAZİANTEP	
16 Mahmut Tural	DT	
17 Musa Çam	İzmir	
18 Ali Haydar ÖNER	İsparta	
19 İhsan KALKAVAN	Samsun	
20 Ali İhsan Kalkavan	Zonguldak	
21 Yelçin AĞABABA	Malatya	
22 M. Ferihsan Kalkavan	Malatya	